

Udskriftsdato: onsdag den 22. juli 2026

BEK nr 627 af 28/05/2025 (Gældende)

## Bekendtgørelse om tilskud til producentorganisationer m.v. under markedsordningen for frugt og grønt

---

Ministerium: Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd

Journalnummer: Ministeriet for Grøn Trepert,  
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, j.nr. 25-  
11-000010

# Bekendtgørelse om tilskud til producentorganisationer m.v. under markedsordningen for frugt og grønt<sup>1)</sup>

I medfør af § 2, stk. 1 og 4, § 4, § 13 og § 19, stk. 1, 2 og 5, i lov nr. 407 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. fastsættes efter bemyndigelse:

## Kapitel 1

### *Anvendelsesområde, definitioner og kriterier for tilskudsberettigelse*

§ 1. Der kan ydes tilskud til producentorganisationers produktion og afsætning af produkter i henhold til artikel 51 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021.

### *Definitioner*

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Bedrift: Den samlede bedrift dækkende alle producentens producerende enheder.
- 2) Driftsfond: Den fond, der er oprettet og administreret af en producentorganisation for at finansiere det tilskudsudløsende driftsprogram.
- 3) Producent: En fysisk eller juridisk person eller en sammenslutning af fysiske eller juridiske personer, hvis bedrift befinder sig inden for traktaternes territoriale anvendelsesområde, og som udøver en landbrugsaktivitet, jf. artikel 3, stk. 1, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021, og som udelukkende producerer frugt og grøntsager som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra i, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 bestemt til forarbejdning.
- 4) Producentorganisation: En sammenslutning eller organisation, der består og kontrolleres af personer fra frugt og grøntsektoren, der er oprettet på initiativ af producenterne, der forfølger et bestemt mål, og der har mindst ét af de formål, der er nævnt i artikel 152, stk. 1, litra c, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013.
- 5) Referenceomsætning: Værdien af den afsatte produktion af producentorganisationens egen produktion og de tilsluttede producenters produktion, og som kun omfatter de frugter og grøntsager, som producentorganisationen er anerkendt for.
- 6) Styrelsen: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

### *Kriterier*

§ 3. Kriterier for tilskudsberettigelse:

- 1) Producentorganisationen skal være anerkendt af styrelsen.
- 2) Producentorganisationen skal oprette en driftsfond.
- 3) Producentorganisationen skal udarbejde et tre-syvårigt driftsprogram, der skal godkendes af styrelsen.

## Kapitel 2

### *Anerkendelse af producentorganisationer*

§ 4. Producentorganisationer kan ved ansøgning til styrelsen anmode om anerkendelse i henhold til artikel 152 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013.

§ 5. En producentorganisation skal for at blive anerkendt opfylde mindst ét af følgende krav for antal producenter og omsætning:

- 1) 15 producenter med en samlet årlig referenceomsætning på mindst kr. 5 millioner.
- 2) 5 producenter med en samlet årlig referenceomsætning på mindst kr. 10 millioner.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte producenter skal være fysiske personer eller selvstændige juridiske personer.

*Stk. 3.* Producentorganisationen skal være registreret hos Erhvervsstyrelsen.

**§ 6.** En producent skal være tilsluttet en producentorganisation i mindst ét år.

*Stk. 2.* Producenter har en opsigelsesperiode på 6 måneder. Producenter skal ved opsigelse af medlemskabet skriftligt meddele det til producentorganisationen inden den 30. juni for at udtræde af producentorganisationen den 31. december i samme år.

*Stk. 3.* Producentorganisationen skal oplyse styrelsen om alle tilsluttede producenter i forbindelse med den i § 22, stk. 1, eller § 23 nævnte årlige ansøgning om driftsprogram og den i § 47, stk. 2, nævnte årlige ansøgning om udbetaling. Der oplyses om fratrædende producenter inden den 30. juni.

*Stk. 4.* Producenter skal være indmeldt i producentorganisationen fra 1. januar et givent år, for at der kan gives tilskud til investeringer på bedriften det pågældende år. Der kan ikke gives tilskud til opstart af en helt ny produktion.

**§ 7.** En producent, som er medlem af en producentorganisation, kan ikke samtidig være medlem af en anden producentorganisation eller sammenslutning af producentorganisationer for de produkter, som pågældende producentorganisation er anerkendt for.

**§ 8.** Producentorganisationens udkast til vedtægter skal godkendes af styrelsen, før de vedtages på generalforsamling og træder i kraft. Tilsvarende gælder for eventuelle senere ændringer af vedtægterne.

*Stk. 2.* Producentorganisationens vedtægter skal forpligte de deltagende producenter til at afsætte hele deres produktion af de produkter, som producentorganisationen er anerkendt for, gennem producentorganisationen, jf. dog § 9.

**§ 9.** Producentorganisationen kan i vedtægterne fastsætte, at producenterne har mulighed for at afsætte deres produktion uden om producentorganisationen.

*Stk. 2.* Producenterne skal føre regnskab med alt salg, der ikke foretages via producentorganisationen og gøre dette regnskab tilgængeligt for producentorganisationen.

*Stk. 3.* Producentorganisationen skal overvåge og kontrollere omfanget af det i stk. 1 og 2 nævnte salg.

**§ 10.** Producentorganisationen skal senest to måneder inden fremsendelse af den i § 22, stk. 1, og § 23 nævnte ansøgning om godkendelse eller årlige specifikation af driftsprogrammet skriftligt orientere alle deltagende producenter om det påtænkte indhold af næste års driftsprogram. Orienteringen skal endvidere indeholde oplysninger vedrørende producenternes mulighed for at fremsætte forslag til indholdet af næste års driftsprogram.

*Stk. 2.* Driftsprogrammet skal optages som et selvstændigt punkt på dagsordenen ved den årlige generalforsamling og være indeholdt i beretningen.

*Stk. 3.* Intet medlem må råde over en stemmeandel på mere end 20 pct.

*Stk. 4.* Producenter, der ikke bidrager til referenceomsætningen, har ikke stemmeret til beslutninger vedrørende driftsfonden, og må ikke medregnes i forbindelse med det i § 5, stk. 1, nævnte krav om mindste antal deltagende producenter eller drage direkte fordel af ordninger, der finansieres af EU.

*Stk. 5.* Proceduren for fordelingen af stemmeandele skal fremgå af producentorganisationens vedtægter. Derudover skal producentorganisationen på styrelsens anmodning kunne fremvise en oversigt over samtlige stemmeberettigede producenter med angivelse af hver enkelt producents stemmeandel.

### *Sammenlægning*

**§ 11.** Såfremt anerkendte producentorganisationer ønsker at sammenlægge sig, kan de skriftligt ansøge om at blive anerkendt som én sammenlagt producentorganisation.

*Stk. 2.* Sammenlægning af producentorganisationer består af en organisationssammenlægning samt en sammenlægning af driftsprogrammer. Sammenlægning skal ske på én af følgende måder:

1) Sammenlægning af driftsprogrammer fra sammenlægningstidspunktet.

- 2) Den sammenlagte producentorganisation fortsætter med de oprindelige programmer separat frem til 1. januar året efter sammenlægningen.
- 3) Godkendelse af at fortsætte sideløbende med separate driftsprogrammer på baggrund af en begrundet ansøgning fra producentorganisationerne.

*Stk. 3.* Sammenlagte producentorganisationer skal opfylde de samme forpligtelser som ikke-sammenlagte producentorganisationer, ligesom sammenlagte driftsprogrammer skal opfylde de til enhver tid gældende forpligtelser til sammensætningen af driftsprogrammer.

### Kapitel 3

#### *Driftsfonden*

**§ 12.** Anerkendte producentorganisationer skal oprette en driftsfond.

**§ 13.** Driftsfonden må udelukkende anvendes til gennemførelsen af et godkendt driftsprogram.

**§ 14.** Driftsfonden skal forvaltes med separat bogføring, separat bankkonto og driftsfondens regnskab skal holdes adskilt fra producentorganisationens øvrige regnskab.

*Stk. 2.* Alle udgifter og indtægter i driftsfonden skal bogføres på en sådan måde, at de enkelte poster kan identificeres og kontrolleres. Udgifter og indtægter skal modsvares af betalingstransaktioner, og det skal fremgå af den separate bankkonto, at beløbet er overført. Producentorganisationen skal have en særskilt bankkonto til driftsfonden. Fra kontoen må der kun være transaktioner til finansiering af driftsfonden, og disse skal kunne identificeres i overensstemmelse med projektbeskrivelser, bankudtog og fakturaer.

*Stk. 3.* Driftsfondens regnskab skal indgå som et særskilt punkt i producentorganisationens årsrapport.

### Kapitel 4

#### *Driftsprogrammet*

**§ 15.** Producentorganisationen skal for driftsprogrammet sikre,

- 1) at driftsprogrammet forfølger de målsætninger, der er omhandlet i artikel 46, litra b, e og f, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115,
- 2) at mindst 15 pct. af udgifterne dækker interventioner, der er knyttet til de i artikel 46, litra e og f, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115, omhandlede målsætninger,
- 3) at driftsprogrammet omfatter tre eller flere aktioner, som er knyttet til de målsætninger, der er nævnt i artikel 46, litra e og f, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115,
- 4) at mindst 2 pct. af udgifterne omfatter de interventioner, der er knyttet til målsætningen nævnt i artikel 46, litra d, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115, og
- 5) at udgifterne for interventionerne inden for de i artikel 47, stk. 2, litra f, g og h, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115, omhandlede interventionstyper ikke overstiger 33,3 pct. af de samlede udgifter.

*Stk. 2.* Hvis mindst 80 pct. af producenterne af en producentorganisation er omfattet af en eller flere identiske miljø- og klimavenlige landbrugsforpligtelser eller økologiske landbrugsforpligtelser, der er fastsat i kapitel IV i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021, regnes hver af disse forpligtelser som en aktion med henblik på mindsteantallet på tre, jf. stk. 1, nr. 3.

*Stk. 3.* Allokeringsforpligtelserne nævnt i stk. 1, nr. 2-5, opgøres over hele driftsprogrammets løbetid.

**§ 16.** De miljøaktionstyper, der fremgår af den til enhver tid gældende miljøpositivliste, jf. bilag 1, er tilskudsberettigede.

**§ 17.** Investeringer, der foretages med henblik på vandbesparelse, er tilskudsberettigede, hvis det sikres,

- 1) at investeringen medfører en potentiel vandbesparelse på mindst 7 pct.,
- 2) at investeringen medfører en faktisk reduktion på mindst 5 pct., og

- 3) at der som led i investeringen forefindes eller installeres et vandmålersystem, der gør det muligt at måle vandforbruget på bedriftsniveau eller på niveauet for den relevante produktionsenhed.

**§ 18.** Anerkendte producentorganisationer, der i deres godkendte driftsprogram tildeles tilskud under aktionstypen salgsfremstød, kommunikation og markedsføring mv., skal dokumentere, at salgsfremstød sker i overensstemmelse med artikel 14 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/126 af 7. december 2021.

*Stk. 2.* Reklamemateriale til generiske salgsfremstød og salgsfremstød for kvalitetsmærker forsynes med Unionens logo og følgende finansieringserklæring: »Finansieret af Den Europæiske Union«.

*Stk. 3.* Unionens logo og finansieringserklæringen skal vises i overensstemmelse med de tekniske karakteristika, der er fastsat i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 821/2014.

**§ 19.** Anerkendte producentorganisationer, der i deres godkendte driftsprogram tildeles tilskud for rådgivningstjenester, skal sikre dokumentation for:

- 1) Dato og varighed i antal timer.
- 2) Rådgivningens indhold og formål.
- 3) Den godkendte rådgivningsaftale i driftsprogrammet som rådgivningstjenesten relaterer til.

**§ 20.** De tilskudsberettigede udgifter til driftsprogrammet omfatter ikke udgifter, hvortil der gives andre nationale tilskud eller EU-tilskud.

#### *Kriseforebyggelse*

**§ 21.** Driftsprogrammer kan indeholde følgende tilskudsberettigede udgifter for kriseindsatsområdet:

- 1) Høstforsikring.
- 2) Nødgeneratorer for elforsyning.
- 3) Vandforsyning til krise- og nødsituationer.

*Stk. 2.* Tilskudsberettigede udgifter for kriseindsatsområdet, jf. stk. 1, gælder ligeledes for producentorganisationer, der allerede er anerkendte efter bekendtgørelser om tilskud til producentorganisationer mv. under markedsordningen for frugt og grønt.

#### *Godkendelse af driftsprogrammet*

**§ 22.** Ansøgning om godkendelse af det tre-syvårige driftsprogram skal indgives til styrelsen på det ansøgningsskema med dertilhørende bilag, der er tilgængeligt for ordningen på styrelsens hjemmeside.

*Stk. 2.* Ved ansøgninger om godkendelse, skal der vedlægges en begrundelse med et fyldestgørende estimat for de anslåede udgifter på det relevante indsatsområde.

*Stk. 3.* Ansøgninger om godkendelse af driftsprogrammet, jf. stk. 1, kan tidligst indgives til styrelsen 1. juli 2025.

**§ 23.** En årlig specifikation af det godkendte driftsprogram skal indgives til styrelsen på det ansøgnings-skema med dertilhørende bilag, der er tilgængeligt for ordningen på styrelsens hjemmeside.

**§ 24.** Den årlige specifikation af det godkendte driftsprogram skal vedlægges to sammenlignelige tilbud, afgivet af to af hinanden uafhængige parter, for alle indkøb, der overstiger kr. 50.000,00, til dokumentation for rimelige priser. Hvis det ene tilbud indeholder elementer, som det andet tilbud ikke gør, skal det være muligt at trække udgiften for disse elementer ud, så priserne kan sammenlignes. Hvis der indsendes tilbud på varer, der opfylder samme formål, skal der vedlægges en velbegrunnet teknisk og faglig vurdering af, at varerne opfylder samme formål.

*Stk. 2.* Der ydes tilskud til det billigste tilbud på baggrund af de to sammenlignelige tilbud, jf. dog stk. 3.

*Stk. 3.* Der kan ydes tilskud til det dyrere af de to sammenlignelige tilskud, hvis det vurderes, at der er væsentlige holdepunkter herfor.

*Stk. 4.* Forpligtelsen i stk. 1 kan fraviges, hvis der alene findes én leverandør. Ansøgers begrundelse for kun at vedlægge ét tilbud skal fremgå af ansøgningen.

**§ 25.** Ansøgninger jf. § 22, stk. 1, og § 23 skal være modtaget i styrelsen senest den 15. oktober i året forud for det år, hvor driftsprogrammet gennemføres. Ansøgningsfristen kan i særlige tilfælde fraviges.

**§ 26.** Når ansøgningen om godkendelse af driftsprogram er indsendt til styrelsen, kan driftsprogrammet igangsættes for den anerkendte producentorganisations egen regning og risiko.

#### *Ændring af driftsprogrammet*

**§ 27.** Ansøgning om ændring af driftsprogrammet skal indgives til styrelsen på det ansøgningsskema om ændringer, der er tilgængeligt på styrelsens hjemmeside.

**§ 28.** Producentorganisationen kan ansøge om ændringer til driftsprogrammet tre gange årligt. Ansøgninger om ændringer skal indsendes inden for følgende perioder i det år, hvor driftsprogrammet gennemføres:

- 1) 1. marts-15. marts.
- 2) 1. august-15. august.
- 3) 15. oktober-1. november.

**§ 29.** Ansøgning om ændring af driftsprogrammet skal vedlægges to sammenlignelige tilbud, afgivet af to af hinanden uafhængige parter, for alle indkøb, der overstiger kr. 50.000,00, til dokumentation for rimelige priser. Hvis det ene tilbud indeholder elementer, som det andet tilbud ikke gør, skal det være muligt at trække udgiften for disse elementer ud, så priserne kan sammenlignes. Hvis der indsendes tilbud på varer, der opfylder samme formål, skal der vedlægges en velbegrundet teknisk og faglig vurdering af, at varerne opfylder samme formål.

*Stk. 2.* Der ydes tilskud til det billigste tilbud på baggrund af de to sammenlignelige tilbud, jf. dog stk. 3.

*Stk. 3.* Der kan ydes tilskud til det dyrere af de to sammenlignelige tilskud, når det vurderes, at der er væsentlige holdepunkter herfor i begrundelsen.

*Stk. 4.* Forpligtelsen i stk. 1 kan fraviges, hvis der alene findes én leverandør. Ansøgers begrundelse for kun at vedlægge ét tilbud skal fremgå af ansøgningen.

**§ 30.** Ændringer i driftsprogrammet må ikke iværksættes uden forudgående godkendelse, jf. dog § 31.

**§ 31.** Ændringer af driftsprogrammet kan iværksættes forud for godkendelse og for producentorganisationens egen regning og risiko, når disse kun vedrører indkøbsudgifter til enkelte indsatsområder i driftsprogrammet, hvis

- 1) udgifterne maksimalt overskrides med 20 pct.,
- 2) det totale budget i driftsprogrammet omfattende samtlige indsatsområder ikke overskrides, og
- 3) ansøgning om ændring er indsendt til styrelsen.

*Stk. 2.* Efter den 1. november kan ændringer efter stk. 1 alene vedrøre nødvendige udgifter til allerede godkendte investeringer.

### Kapitel 5

#### *Forpligtelser i relation til investeringer*

**§ 32.** Foretager producentorganisationen under et godkendt driftsprogram investeringer på individuelle producenters bedrifter, skal investeringerne ejes af producentorganisationen.

*Stk. 2.* Producentorganisationen skal i forbindelse med den årlige tilskudsansøgning vedlægge en inventarliste, der viser, hvor alle investeringerne er placeret fysisk.

**§ 33.** Producentorganisationen er forpligtet til at sikre,

- 1) at erhvervede immaterielle og materielle investeringer anvendes i overensstemmelse med deres beskaffenhed, formål og tiltænkte anvendelse som beskrevet i det godkendte driftsprogram, og
- 2) at erhvervede immaterielle og materielle investeringer forbliver producentorganisationens ejendom og i producentorganisationens besiddelse i mindst fem år. Perioden beregnes fra datoen for erhvervelsen af investeringen eller fra den dato, hvor investeringen stilles til rådighed for producentorganisationen, jf. dog stk. 3.

*Stk. 2.* Hvis investeringer erstattes før opretholdelsesperioden, jf. stk. 1, nr. 2, er udløbet, skal den højeste værdi af enten salgsprisen eller restværdien af de erstattede investeringer tilføres producentorganisationens driftsfond eller fratrækkes de dertil forbundne genanskaffelsesomkostninger.

*Stk. 3.* Investeringer, der i henhold til deres beskaffenhed, formål og tiltænkte anvendelse som beskrevet i det godkendte driftsprogram ikke kan opretholdes i fem år, er undtaget fra stk. 1, nr. 2.

**§ 34.** Udtræder en producent fra producentorganisationen, skal producentorganisationen tilbagebetale restværdien af investeringer foretaget på producentens bedrift. Tilbagebetalingen foretages via en modregning i driftsprogramrets udgifter det pågældende år.

**§ 35.** Udtræder en producent fra producentorganisationen, skal producentorganisationen kræve investeringer, jf. § 33, stk. 1, nr. 2, eller disses eventuelle restværdi tilbage og overføre beløbet til producentorganisationens driftsfond.

*Stk. 2.* Styrelsen kan efter ansøgning dispensere fra kravet i stk. 1. Producentorganisationens ansøgning skal være ledsaget af en begrundelse.

## Kapitel 6

### *Udlicitering*

**§ 36.** Producentorganisationen kan udlicitere en eller flere af sine aktiviteter, dog ikke producentorganisationens produktion.

**§ 37.** En producentorganisation, der udliciterer en aktivitet, skal indgå en forretningsmæssig skriftlig aftale med en anden enhed med henblik på at udføre den pågældende aktivitet.

**§ 38.** Udliciteringskontrakten skal

- 1) gøre det muligt for producentorganisationen at udstede bindende instrukser,
- 2) omfatte bestemmelser, der sætter producentorganisationen i stand til at opsig kontrakten, hvis tjenesteudbyderen ikke opfylder udliciteringskontraktens vilkår og betingelser, og
- 3) fastsætte de nærmere vilkår og betingelser, herunder indberetningsforpligtelser og tidsfrister, der sætter producentorganisationen i stand til at evaluere og udføre reel kontrol med de udliciterede aktiviteter.

*Stk. 2.* Producentorganisationen skal opbevare udliciteringskontrakterne og de i stk. 1, nr. 3, nævnte indberetninger i mindst fem år med henblik på efterfølgende kontrol. Udliciteringskontrakterne og indberetningerne skal på anmodning stilles til rådighed for alle producenter.

**§ 39.** Producentorganisationen skal til enhver tid kunne fremlægge skriftlig dokumentation for, at den reelt har udført kontrol og tilsyn med de udliciterede aktiviteter, samt kunne dokumentere arbejdsgangen af den ledelsesmæssige kontrol samt overvågning og evaluering af udliciterede opgaver.

**§ 40.** Indsatsområder, aktionstyper eller investeringer, der foretages hos den virksomhed, der udliciteres til, eller indirekte eller direkte henvender sig til den virksomhed, der udliciteres til, er ikke tilskudsberettigede.

## Kapitel 7

### *Referenceomsætning*

§ 41. Opgørelsen af referenceomsætningen skal overholde følgende forpligtelser:

- 1) Den afsatte produktion skal faktureres af producentorganisationen, således at værdien fastsættes ud fra den stand/værdi varen har, når den forlader producentorganisationen.
- 2) Produkterne kan sælges emballerede og klargjorte, men værdien af forarbejdede produkter i forhold til den første forarbejdning kan ikke indgå i værdifastsættelsen. Klargøring omfatter blandt andet vask, skrælning, afpudsning, rensning, udskæring, trimning og tørring, uden at produkterne omdannes til forarbejdede frugter og grøntsager. Første forarbejdning indebærer en forarbejdning af en frugt eller en grøntsag til et andet produkt.

§ 42. Referenceomsætningen omfatter ikke følgende:

- 1) Producentorganisationens omsætning af øvrige varer, som producentorganisationen ikke er anerkendt for.
- 2) Producentorganisationens omsætning af varer, der ikke er produceret af producentorganisationen selv eller af dens producenter, herunder tilkøb fra danske producenter, der ikke er medlemmer af producentorganisationen eller import fra udlandet.
- 3) Moms.
- 4) Udgifter til ekstern transport betragtes som transporten fra første distributionssted til detailbutikken, herunder også eksport. I avancen på producenters produkter ved intern transport til første distributionssted, kan dog indgå omkostninger for op til 300 km transport.

§ 43. Der foretages ingen korrektion af referenceomsætningen i referenceperioden som følge af, at producenter er udtrådt af producentorganisationen, eller som følge af, at nye producenter er indtrådt i producentorganisationen i perioden fra referenceperiodens afslutning og til ansøgningsfristen for ansøgning om godkendelse af driftsprogrammet.

§ 44. Referenceomsætningen skal oplyses i en note til årsrapporten.

*Stk. 2.* Referenceomsætningen skal dokumenteres og kunne identificeres af styrelsen.

## Kapitel 8

### *Beregning af tilskud*

§ 45. Tilskudslofter fra EU skal hvert år beregnes på grundlag af værdien af producenterne afsatte produktion i en 12-måneders referenceperiode. Referenceperioden beregnes som værdien af en 12-måneders periode, der tidligst begynder den 1. januar tre år før det år, for hvilket der anmodes om tilskud, og som afsluttes senest den 31. december året før det år, for hvilket der anmodes om tilskud.

*Stk. 2.* 12-måneders referenceperioden skal svare til den pågældende producentorganisations regnskabsår.

§ 46. Hvis producentorganisationens årsrapport ikke er forsynet med en revisionspåtegning fra en statsautoriseret eller registreret revisor i overensstemmelse med Årsregnskabslovens regler herfor, skal en statsautoriseret eller registreret revisor afgive en attest om, at den af producentorganisationen angivne værdi af producenterne omsætning er opgjort korrekt, jf. § 45.

### *Udbetaling af tilskud*

§ 47. Udbetaling af tilskud sker på baggrund af producentorganisationens dokumenterede opgørelse over godkendte tilskudsberettigede udgifter, som er faktureret til og betalt af producentorganisationen.

*Stk. 2.* Ansøgning om udbetaling af tilskud skal indgives på det ansøgningsskema for årlig udbetaling med tilhørende bilag, der findes på styrelsens hjemmeside, senest den 15. februar i året efter det år, hvor driftsprogrammet er gennemført.

§ 48. Producentorganisationen kan indgive én årlig anmodning om delvis udbetaling af den del af tilskuddet, der svarer til allerede afholdte og dokumenterede udgifter i forbindelse med det aktuelle år i driftsprogrammet, jf. dog stk. 2, dækkende perioden 1. januar til 31. august. Anmodning om delvis udbetaling skal ske på det ansøgningsskema for delvis udbetaling med tilhørende bilag, der findes på styrelsens hjemmeside. Fristen for anmodning om delvis udbetaling er 1. september i det aktuelle år i driftsprogrammet. Ansøgninger kan indgives fra 1. september 2026.

Stk. 2. Den delvise udbetaling kan maksimalt udgøre 80 pct. af de samlede planmæssige og godkendte udgifter i det aktuelle år i driftsprogrammet.

Stk. 3. Muligheden for delvis udbetaling, jf. stk. 1, gælder ligeledes for producentorganisationer, der allerede er anerkendte efter bekendtgørelser om tilskud til producentorganisationer mv. under markedsordningen for frugt og grønt.

## Kapitel 9

### *Tilbagekaldelse af anerkendelse og tilbagebetalingskrav*

§ 49. Anerkendelse kan suspenderes eller tilbagekaldes, såfremt producentorganisationen ikke overholder forpligtelserne herfor, jf. kapitel 2.

Stk. 2. Styrelsen sender en varslingskrivelse forud for suspendering eller tilbagekaldelse af anerkendelse. Tilskudsudbetalinger suspenderes ved varslingskrivelsens fremsendelse, men genoptages såfremt producentorganisationen indenfor en nærmere specificeret frist, sikrer overholdelsen af de i kapitel 2 nævnte anerkendelseskriterier.

Stk. 3. Afhængigt af varigheden og omfanget af producentorganisationens manglende overholdelse af anerkendelseskriterier kan der, udover tilbagekaldelsen af anerkendelse, blive rejst tilbagebetalingskrav over for producentorganisationen for uberettiget udbetalt EU-tilskud.

### *Frivillig udtræden og tilbagebetalingskrav*

§ 50. En producentorganisation, som vil udtræde af ordningen og få tilbagekaldt sin anerkendelse, skal indsende ansøgning herom til styrelsen. Styrelsen kan ved sin afgørelse om tilbagekaldelse af anerkendelsen rejse et tilbagebetalingskrav for uberettiget udbetalt tilskud.

Stk. 2. Hvis producentorganisationen ophører, og der fortsat er EU-finansierede investeringer med restværdi hos producentorganisationen, som der ikke kræves tilbagebetaling for, skal restværdien af investeringerne ved likvidation tilbageføres til driftsfonden eller fordeles ligeligt mellem producenterne i overensstemmelse med organisationens vedtægter.

## Kapitel 10

### *Sanktioner*

### *Bortfald af tilskudsberettigelse*

§ 51. Tilskudsberettigelse bortfalder, hvor et af kriterierne i § 3, ikke længere er opfyldt, og tilskud kan kræves tilbagebetalt.

Stk. 2. Der kan gives en nærmere specificeret frist for efterlevelse af anerkendelseskriterierne, hvis det vurderes, at producentorganisationen inden for rimelig tid kan udbedre forholdet.

### *Nedsættelse, tilbagebetaling af tilskud og force majeure*

§ 52. Tilskud kan nedsættes og uberettiget tilskud kræves tilbagebetalt, hvis producentorganisationen

- 1) forhindrer kontrolmyndighedens adgang til projektområder udtaget til kontrolbesøg,
- 2) ikke overholder europæiske eller nationale regler om offentlige udbud, eller
- 3) ikke overholder forpligtelserne i §§ 47, 17-18, 22, 32-35, 37-40, 41 eller 44.

*Stk. 2.* Nedsættelse af tilskud og tilbagebetaling, jf. stk. 1, sker ud fra en skønsmæssig vurdering af alvoren, varigheden og omfanget af producentorganisationens manglende opfyldelse af forpligtelserne.

*Stk. 3.* I tilfælde af force majeure og usædvanlige omstændigheder i forbindelse med gennemførelse af driftsprogrammet skal producentorganisationen meddele styrelsen herom sammen med en fyldestgørende dokumentation herfor senest 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor producentorganisationen er i stand til at give en sådan meddelelse.

### *Udelukkelse*

**§ 53.** Producentorganisationen udelukkes fra at modtage tilskud fra kommende ansøgningsperioder, hvis denne forsætligt eller uagtsomt har indsendt urigtige oplysninger eller undladt at indsende oplysninger af betydning for sagen. Producentorganisationen udelukkes i det kalenderår, hvor der træffes afgørelse om uregelmæssigheden og det efterfølgende kalenderår.

## Kapitel 11

### *Ikrafttræden*

**§ 54.** Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2025.

*Stk. 2.* Bekendtgørelse nr. 1098 af 1. juni 2021 om tilskud til producentorganisationer mv. under markedsordningen for frugt og grønt ophæves.

*Stk. 3.* Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på de producentorganisationer, der er anerkendt efter bekendtgørelse nr. 1098 af 1. juni 2021 om tilskud til producentorganisationer mv. under markedsordningen for frugt og grønt. For sådanne producentorganisationer finder de hidtil gældende regler i bekendtgørelse nr. 1098 af 1. juni 2021 om tilskud til producentorganisationer mv. under markedsordningen for frugt og grønt anvendelse.

*Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, den 28. maj 2025*

LARS GREGERSEN

/ Michael Etting Pentz

- <sup>1)</sup> I bekendtgørelsen er der medtaget visse bestemmelser fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007, EU tidende 2013, nr. L 347, side 671, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2117 af 2. december 2021 om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter og (EU) nr. 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder, EU-Tidende 2021, nr. L 435, side 262, Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/126 af 7. december 2021 om supplerende af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 med yderligere krav vedrørende visse interventionstyper, som medlemsstaterne skal fastsætte bestemmelser om i deres strategiske planer for perioden 2023-2027 i henhold til nævnte forordning, samt regler om andelen af permanente græsarealer med henblik på normen for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM-norm 1), EU-Tidende 2022, nr. L 20, side 52. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i bekendtgørelsen er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.

### Miljøpositivliste for producentorganisationers driftsprogrammer

#### *1. Indholdet på Miljøpositivlisten*

Nærværende miljøpositivliste for producentorganisationers driftsprogrammer indeholder de tilskudsberettigede teknologier og dyrkningsmetoder, som har en dokumenteret miljøeffekt indenfor:

- Teknologier til energi-reduktion.
- Teknologier til reduktion af energiforbrug og CO<sub>2</sub>-udledning.
- Teknologier til næringsstof-reduktion.
- Teknologier til pesticid-reduktion.
- Teknologier til vand-reduktion.
- Teknologier til økologisk produktion.
- Teknologier til miljø- og klimavenlig produktion.

Institut for Fødevarer, Aarhus Universitet, har leveret myndighedsrapporten »Miljøpositivliste for producentorganisationers driftsfonde til støtteberettigede teknologier til frugt- og grøntsagssektoren 2024«. Rapporten dokumenterer potentialet for opnåelige miljøeffekter.

De teknologier og dyrkningsmetoder, der fremgår af miljøpositivlisten er således gennemgået og vurderet af eksperter ved Aarhus Universitet, og er godkendt til at opfylde de forordningsfastsatte krav til miljøeffekt. For at kunne opnå den påkrævede miljøeffekt af investeringerne i miljøaktionstyper baseret på teknologier og dyrkningsmetoder, der fremgår af miljøpositivlisten, er det en forudsætning, at investeringerne baseres på nyindkøbte maskiner. Brugt udstyr er således ikke tilskudsberettiget som miljøaktionstype, fordi der enten vil være tale om teknologi med mindre miljøeffekt end det vurderede, eller fordi der vil være andre afledte negative effekter på miljøet.

Dermed er de oplistede teknologier og dyrkningsmetoder, der er opført på miljøpositivlisten, tilskudsberettigede som miljøaktionstyper under ordningens miljøindsatsområder.

For nærmere gennemgang af de teknologier og dyrkningsmetoder, der fremgår af miljøpositivlisten, henvises til Myndighedsrapporten »Miljøpositivliste for producentorganisationers driftsfonde til støtteberettigede teknologier til frugt- og grøntsagssektoren 2024« fra Aarhus Universitet, som i sin fulde længde er tilgængelig på dette link: [https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/379875679/Levering\\_Milj\\_positivliste\\_for\\_producentorganisationers\\_driftsfonde\\_til\\_sttteberettigede\\_teknologier.pdf](https://pure.au.dk/ws/portalfiles/portal/379875679/Levering_Milj_positivliste_for_producentorganisationers_driftsfonde_til_sttteberettigede_teknologier.pdf)

Rapporten er velegnet som dokumentation af de enkelte investeringer, og rapporten vil blive benyttet af styrelsen i forbindelse med sagsbehandling af ordningen. Det er dog vigtigt at bemærke, at det ikke er alle teknologier, der fremgår af rapporten, som er optaget på den officielle miljøpositivliste.

#### **2. Miljøpositivlisten er ikke udtømmende**

Miljøpositivlisten er ikke udtømmende. Listen er således åben for tilføjelse af nye konkrete teknologier og dyrkningsmetoder, forudsat at der foreligger dokumentation for opfyldelse af kravene til miljøeffekt.

Den part, der ønsker miljøpositivlisten udvidet med nye investeringer, skal fremlægge dokumentation for opfyldelse af kravene til miljøeffekt, som skal være udfærdiget eller attesteret af et uafhængigt

kvalificeret organ eller en uafhængig ekspert inden for de pågældende miljøområder. Styrelsen vurderer den fremlagte dokumentation og beslutter, om udvidelsen lever op til regelsættet, og dermed kan tilføjes til miljøpositivlisten.

Det bemærkes at miljøpositivlisten opremser teknologier der specifikt er vurderet iht. kravene om miljøeffekt. Når det drejer sig om investeringer i teknologi og produktionssystemer, der anvendes i den økologiske dyrkning og produktion, er det muligt at opnå godkendelse af disse aktionstyper som miljøaktionstyper.

Den finansielle støtte fra EU i ordningen udgør maksimalt 50 % af de udgifter, der reelt er afholdt. For miljøaktionstyper, som omfatter investeringer, der er særlig nødvendige for den økologiske dyrkning, kan tilskudssatsen efter anmodning af producentorganisationen forhøjes til 60 %. Den forhøjede tilskudssats er begrænset til særligt nødvendige investeringer i den økologiske produktion. Investeringer der kan opnå forhøjet tilskudssats på 60 % er markeret i skemaet under afsnittet »Teknologier til økologisk produktion« nedenfor.

| <b>Teknologier til energi-reduktion</b> |                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                          |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | <i>Teknologi</i>                                                                       | <i>Kort beskrivelse af teknologi</i>                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Miljøeffekt</i>                                                                       |
| 1                                       | Gardinanlæg til isolering af væksthuse med glas eller fastliggende hus med plastdække. | Ét- eller flerlags-gardiner med eller uden refleksion. Et to-lags gardin består af et normalt isoleringsgardin kombineret med et skyggegardin. Der findes mange typer af gardiner med forskellige kombinationer af aluminium og polyester. Gardinerne skal være ikke-brændbare. | 530 MWh pr ha væksthuseareal pr år ved enkeltlagsgardiner med en energireduktion på 20 % |
| 2                                       | Kaloriferer til væksthuse                                                              | Udplantnings-planter, grøntsager, krydderurter mv. i væksthuse. Energiekstraktion er kun til internt energiforbrug (ikke videresalg).                                                                                                                                           | 470 MWh pr ha væksthuseareal pr år ved en energireduktion på 20 %                        |
| 3                                       | Klimacomputer til dynamisk klimastyring i væksthuse                                    | Udplantningsplanter, grøntsager, krydderurter i opvarmet væksthuse<br><br>Teknologi: Klimacomputer med software til dynamisk klimastyring, inklusive sensorer og arbejdsstation. En klimacomputer kan styre flere væksthuseenheder.                                             | 705 MWh pr ha væksthuseareal pr år ved en energireduktion på 30 %                        |
| 4                                       | LED-belysning i væksthuse                                                              | Udplantnings-planter, grøntsager, krydderurter i væksthuse<br><br>Teknologi: Lysdioder (LED) modeller med mere end 2.5 µmol/J)                                                                                                                                                  | >90 MWh pr ha væksthuseareal pr år ved en samlet energireduktion på 15 %                 |
| 5                                       | Ukrudtsbrænding med nedsat energiforbrug                                               | I forhold til gængse ukrudtsbrændere opnås omkring 35 % energireduktion ved en bedre afskærmning af brænderen samt en bedre                                                                                                                                                     | 0,32 MWh pr ha pr år                                                                     |

|                                                                               |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               |                                                                                                                                                            | blanding af luft og gas opnået ved luftassistance under brændingen                                                                                                             |                                                                                                                                                                      |
| 6                                                                             | Optager med ekstra pigbånd                                                                                                                                 | Pigbånd, længere vandring, og roterende pigge lige efter optagning frasorterer jord mm, som derfor ikke skal transporteres fra mark til lager.                                 | 0,0075 MWh pr ha pr år                                                                                                                                               |
| 7                                                                             | Bugserede vogne og selvkørende køretøjer med omskiftlad for containere                                                                                     | Alle former for kroghejse- eller andre containervogne, bugserede såvel som selvkørende, med omskiftelad                                                                        | 0,0096 MWh pr ha pr år                                                                                                                                               |
| 8                                                                             | Elektrificerede køretøjer for transport og logistik for lager og i væksthuse                                                                               | Elektrificering af benzin-/diesel-/gasdrevne køretøjer                                                                                                                         | 6 MWh pr ha pr år                                                                                                                                                    |
| 9                                                                             | Køl/varme/fugt anlæg og opbyggede isolerede rum i eksisterende og nye bygninger til lagring af frugt og grønt samt anlæg til køling af produktionslokaler. | Installation med køleteknologi inkluderende nyeste isolering, kompressorer, ventilatorer, kølemiddel, sensorer, befugtningsanlæg og computerstyring                            | 977 MWh pr ha pr år ved en samlet energireduktion på 30 %                                                                                                            |
| 10                                                                            | Køl/varme/fugt anlæg og opbyggede isolerede rum i eksisterende bygninger til lagring af frugt og grøntsager                                                | Udskiftning af delkomponenter og indkøb af nye anlæg inkluderende isolering, kompressorer, ventilatorer, kølemiddel, sensorer, befugtningsanlæg og computerstyring             | 814 MWh pr ha pr år ved en samlet energireduktion på 25 %                                                                                                            |
| 11                                                                            | Anlæg til champignondyrkning: Klimastyring, luft til luft energi ved varmepumpe med ventilatorer og LED lys                                                | Anlæg med de nyeste teknologier til champignondyrkning.                                                                                                                        | 2200 MWh pr ha pr år ved en samlet energireduktion på 25 %                                                                                                           |
| 12                                                                            | Anlæg til fremstilling af kompost til champignondyrkning                                                                                                   | Anlæg med ventilatorer, blæsere og kompostvending.                                                                                                                             | 1760 MWh pr ha pr år ved en samlet energireduktion på 20 %                                                                                                           |
| <b>Teknologier til reduktion af energiforbrug og CO<sup>2</sup>-udledning</b> |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                      |
|                                                                               | <i>Teknologi</i>                                                                                                                                           | <i>Kort beskrivelse af teknologi</i>                                                                                                                                           | <i>Miljøeffekt</i>                                                                                                                                                   |
| 13                                                                            | Elektriske lastbiler og varevogne til godstransport                                                                                                        | Elektriske lastbiler og varevogne                                                                                                                                              | 1,17 MWh pr ha pr år ved en samlet energieffektivisering på 40 %                                                                                                     |
| 14                                                                            | Fuld elektriske terrængående læssemaskiner, traktorer, autonome køretøjer mm.                                                                              | Elektriske terrængående køretøjer til læsning, håndtering og dyrkning af afgrøder                                                                                              | 0,224 MWh pr ha pr år                                                                                                                                                |
| 15                                                                            | Energilagring fra solceller, vindmøller og CHP anlæg                                                                                                       | Termisk energilagring fra solcelleanlæg og vindmøller. Lagring af energi/varme samt genanvendelse af CO <sub>2</sub> fra CHP anlæg ved hjælp af akkumulatortank og elpatroner. | 2.780 MWh pr ha væksthuseareal plus rumareal for køl/varme/fugt anlæg pr år ved en vurderet mulig energireduktion på op til 51% og 36 % for henholdsvis PV-BES og ST |

| <b>Teknologier til næringsstof-reduktion</b> |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              | <i>Teknologi</i>                                | <i>Kort beskrivelse af teknologi</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <i>Miljøeffekt</i>                                                                                                                                                                                                                              |
| 16                                           | Gødningscomputer til styring af gødning         | Gødningsblander og computer med software til dosering af gødningsopløsning                                                                                                                                                                                                                                                                     | 600, 200 og 60 kg N pr ha pr år ved et reduceret N-forbrug på 20 % i henholdsvis 1) tomat og agurk i væksthushus, 2) andre grøntsager, frugt og bær i væksthushus og tunnel, og 3) udplantningsplanter i væksthushus eller på containerplads    |
| 17                                           | Recirkulering af gødevand                       | Opsamling af overskuds-gødevand. Recirkulering af gødevand inkluderer render, borde og støbte dyrkningsunderlag der muliggør opsamling af drænvand, opsamlingsstanke, udstyr til måling af ledningsværdi og næringsstofindhold samt systemer til rensning for sygdomme (sandfiltre, UV-anlæg, kobberanlæg, klorid-anlæg, biologiske anlæg, mm) | 450, 150 og 45 kg N pr ha pr år ved et reduceret N-forbrug på 15 % i henholdsvis 1) tomat og agurk i væksthushus, 2) andre grøntsager, frugt og bær i væksthushus eller tunnel, og 3) udplantningsplanter i væksthushus eller på containerplads |
| 18                                           | Kompostvender til produktion af kompost         | Kompostvender drevet med kraftoverføring                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 28 kg N pr ha pr år ved tilbageførsel af 5 tons kompost pr ha                                                                                                                                                                                   |
| 19                                           | Udstyr til placering af gødning i rækkeafgrøder | Udstyr til placering af gødning monteres på såmaskinen og gødningsstrengen placeres i en konstant afstand på 5 cm under og 5 cm til siden for frøene samtidig med såning                                                                                                                                                                       | 40 kg N pr ha pr år ved et reduceret N-forbrug på 25 % og 9 kg P pr ha pr år ved et reduceret P-forbrug på 30 %                                                                                                                                 |
| <b>Teknologier til pesticid-reduktion</b>    |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                              | <i>Teknologi</i>                                | <i>Kort beskrivelse af teknologi</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <i>Miljøeffekt</i>                                                                                                                                                                                                                              |
| 20                                           | Rækkedyrkningssystemer                          | Radrenser eventuelt i kombination med en båndsprøjte, kamera- eller RTK-GPS baseret redskabsstyring                                                                                                                                                                                                                                            | 1,28 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                              |
| 21                                           | Båndsprøjtning                                  | I rækkeafgrøder tilføres sprøjtemiddel i et bånd svarende til afgrødens båndbredde hvor dyserne eventuelt er afskærmet til reduktion af afdrift                                                                                                                                                                                                | 1,29 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                              |
| 22                                           | Tunnelsprøjte med recirkulering af sprøjtevæske | Sprøjtevæske, der ikke rammer kulturen, opfanges af den modstående tunnelse, filtreres og genanvendes                                                                                                                                                                                                                                          | 1,29 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                              |

|    |                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23 | Sensorafblænding af dyser på tågesprøjter                                          | Sensorer lukker for sprøjtedyserne når der er huller i plantebestanden                                                                                                                                                                                          | 1,49 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 24 | Sensorbaseret ukrudtssprøjte                                                       | Sensorer sikrer at der kun sprøjtes i områder hvor der er ukrudt                                                                                                                                                                                                | 0,23 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 25 | Lugrobot til rækkeafgrøder                                                         | Kamerastyrede lugeaggregater til bekæmpelse af ukrudt mellem og i rækkerne                                                                                                                                                                                      | 2,13 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 26 | Autostyring af mekanisk ukrudtsbekæmpelse i grøntsager                             | Kamerabaseret eller GPS baseret styring af radrenser                                                                                                                                                                                                            | 1,70 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 27 | Ukrudtsbrænder                                                                     | Varmebehandling af ukrudt ved fladebrænding eller rækkebrænding før hovedafgrøden er spiret frem                                                                                                                                                                | Fladebrænding: 0,43 B pr ha pr år<br>Rækkebrænding: 1,70 B pr ha pr år                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 28 | Overdækning af afgrøder som værn mod insektangreb                                  | Overdækning af afgrøder som værn mod insektangreb                                                                                                                                                                                                               | 2,15 B pr ha pr år ved 100 % pesticidreduktion                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 29 | Ukrudtsdug                                                                         | Grøntsager, frugt og bær på friland. Der gives ikke tilskud til oxo-nedbrydelige, foto-nedbrydelige og vandopløselige plast typer, der ikke er fuldstændig bionedbrydelig                                                                                       | 2,13 og 0,76 B pr ha pr år i henholdsvis grøntsager og frugt/bær ved 100 % reduktion                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 30 | Mekanisk ukrudtsbekæmpelse i frugt- og bær-plantager                               | Sideforskudt traktordrebet udstyr til mekanisk ukrudtsbekæmpelse i frugt og bær                                                                                                                                                                                 | 0,76 B pr ha pr år ved 100 % herbicidreduktion                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 31 | Drone                                                                              | Drone og egnet software kan anvendes til visualisering af områder med svær ukrudtsdækning og til visualisering af udbyttepotentiale i året via vegetationsindex. Udbyttet af teknologien fremkommer dog kun ved tidskrævende manuel registrering af drone data. | Pletsprøjtning og/eller variabel dosering (+/- 15%) vil kunne reducere herbicidforbruget i rækkeafgrøder med op til 20%, anslået på baggrund af nationale såvel som internationale studier og de muligheder droner og software kan forandle. Fladebelastning for grøntsager på friland for herbicider i 2016: 3,53 B pr ha.<br><br>Miljøeffekt 0,71 |
| 32 | Mekanisk blomsterudtynding i frugttræer                                            | Sideforskudt traktordrebet udstyr til mekanisk udtynding af blomster i frugttræer                                                                                                                                                                               | 0,01 B pr ha pr år ved 100 % reduktion i kemiske udtyndingsmidler                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 33 | Klimastation og software til varslning af sygdomme og skadedyr i frugt- og bær-avl | Beslutningsstøttesystem baseret på lokale klimaregistreringer for: ned-                                                                                                                                                                                         | 4,85 B pr ha pr år ved 75 % pesticidreduktion                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                       |                                                          |                                                                                                                                                                                                       |                                                                                             |
|---------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       |                                                          | bør, temperatur, relativ luftfugtighed (RH) og bladfugtighed.                                                                                                                                         |                                                                                             |
| 34                                    | Tunneler til dyrkning af bær og grøntsager               | Helårstunneler og 3-sæsons tunneler til afskærmning mod sygdomme og skadedyr. Helårstunneler kan kombineres med klimastyring hvorved effekten øges idet svampesygdomme i højere grad kan kontrolleres | 3,23 og 2,39 B pr ha pr år ved 50 % pesticidreduktion i henholdsvis bær og grøntsager       |
| 35                                    | Tabletop-systemer og hængende render til dyrkning af bær | Specialfremstillede konstruktioner ('tabletop systems' og 'hanging gutters'). Kan dog også være simple 'hjemmelavede' systemer                                                                        | 2,13 B pr ha pr år                                                                          |
| 36                                    | Markise over frugt og bær                                | Reduktion af luftfugtighed i plantemassen opnået ved overdækning med markiser bestående af gennemslagtigt plast eller presenning monteret på pæle med wirer                                           | 4,12 B pr ha pr år ved 90 % fungicidreduktion                                               |
| 37                                    | Varmtvandsbehandling til forebyggelse af lagerråd        | Dypning eller overbrusning af frugt, bær og grøntsager med varmt vand                                                                                                                                 | 1,15 og 0,66 B pr ha pr år ved 25 % pesticidreduktion i henholdsvis frugt/bær og grøntsager |
| 38                                    | Høstmaskine til skånsom høst af bær                      | Portalhøster med høstaggater der ikke skader buske og bær                                                                                                                                             | 2,58 B pr ha pr år ved 40 % pesticidreduktion                                               |
| 39                                    | CA-lager                                                 | Styring af lagerluftens indhold af kuldioxid og ilt                                                                                                                                                   | 2,17 og 0,65 B pr ha pr år ved 40 % pesticidreduktion i henholdsvis frugt og grøntsager     |
| 40                                    | CA-lagringskasser                                        | Styring af lagerluftens indhold af kuldioxid og ilt                                                                                                                                                   | 2,17 og 0,65 B pr ha pr år ved 40 % pesticidreduktion i henholdsvis frugt og grøntsager     |
| 41                                    | Rensning af pesticidholdigt spildevand                   | Oxidering med ozon kombineret med aktivt kul eller hydrogen-peroxid kombineret med aktivt kul. Der kan ikke søges om støtte til recirkuleringstank                                                    | 0,76 B pr ha pr år ved 95 % pesticidreduktion                                               |
| 42                                    | Rensning af gødningsvand til recirkulering               | Sandfiltre, UV-anlæg, ultralyd, klorid-anlæg, biologiske anlæg.                                                                                                                                       | 0,14 B pr ha pr år ved 20 % pesticidreduktion i forhold til ingen rensning                  |
| <b>Teknologier til vand-reduktion</b> |                                                          |                                                                                                                                                                                                       |                                                                                             |
|                                       | <i>Teknologi</i>                                         | <i>Kort beskrivelse af teknologi</i>                                                                                                                                                                  | <i>Miljøeffekt</i>                                                                          |
| 43                                    | Intelligente vandingskanoner                             | Computerstyret vandingsmaskine med mulighed for zonevandning                                                                                                                                          | 172,5 m3 vand pr ha pr år ved 15 % vandbesparelse                                           |

|                                             |                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 44                                          | Bom- og drypvandingsudstyr                             | Ved bomvanding spredes vandet fra en række dyser monteret på en bom, der er monteret på hjul og som trækkes langsomt hen over afgrøderne. Ved drypvanding lægges drypslanger på jordoverfladen langs afgrøderækkerne. Drypslangerne kan eventuelt lægges ned i ca. 10 cm dybde.                                                                                          | Bomvanding: 750 m3 vand pr ha pr år ved et reduceret vand-forbrug på 25 %<br>Drypvanding: 2.100 m3 vand pr ha pr år ved et reduceret vand-forbrug på 70 %                                                                                     |
| 45                                          | Vandingsindikator/vandstyrings-anlæg                   | Sensorer og eventuelt tilhørende beslutningsstøttesystem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 750 m3 vand pr ha pr år ved et reduceret vandforbrug på 25 %                                                                                                                                                                                  |
| 46                                          | Recirkulering af vandingsvand                          | Opsamling af overskudsvand og justering og recirkulering inkluderer render, borde og støbte dyrkningsunderlag der muliggør opsamling af drænvand, opsamlings-tanke, udstyr til måling af ledningsværdi og næringsstofindhold, udskillelse af bikarbonat, samt systemer til rensning for sygdomme (sandfiltre, UV-anlæg, kobberanlæg, klorid-anlæg, biologiske anlæg mm.) | 1.500, 750 og 300 m3 vand pr ha pr år ved et reduceret forbrug på 15 % i henholdsvis 1) tomat og agurk i væksthuse, 2) andre grøntsager, frugt og bær i væksthuse eller tunnel, og 3) udplantningsplanter i væksthuse eller på containerplads |
| 47                                          | Rensning af vaskevand                                  | Filtre, oxidering, UV-anlæg, ultralyd, klorid-anlæg                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 25 m3 pr ha pr år ved 50 % vandreduktion                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Teknologier til økologisk produktion</b> |                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                             | <i>Teknologi</i>                                       | <i>Kort beskrivelse af teknologi</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <i>Miljøeffekt</i>                                                                                                                                                                                                                            |
| 48                                          | Lugerobot til rækkeafgrøder                            | Kamerastyrede lugeaggregater til bekæmpelse af ukrudt mellem og i rækkerne                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                                                                                                                                                          |
| 49                                          | Ukrudtsbrænder                                         | Varmebehandling af ukrudt ved fladebrænding eller rækkebrænding før hovedafgrøden er spiret frem                                                                                                                                                                                                                                                                         | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                                                                                                                                                          |
| 50                                          | Autostyring af mekanisk ukrudtsbekæmpelse i grøntsager | Kamerastyring af radrenser                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                                                                                                                                                          |
| 51                                          | Båndsprøjtning                                         | Jordbær og andre kulturer dyrket på rækkeafstand hvor bomsprøjte er referencesprøjte                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Reduceret forbrug af økologisk godkendte midler                                                                                                                                                                                               |
| 52                                          | Tunnelsprøjte med recirkulering af sprøjtevæske        | Sprøjtevæske, der ikke rammer kulturen, opfanges af den modstå-                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Reduceret forbrug af økologisk godkendte sprøjtemidler                                                                                                                                                                                        |

|    |                                                          |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                        |
|----|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                          | ende tunnelside, filtreres og genanvendes                                                                                                                                                                |                                                                                                        |
| 53 | Sensorafblænding af dyser på tågesprøjter                | Sensorer lukker for sprøjtedyserne når der er huller i plantebestanden                                                                                                                                   | Reduceret forbrug af økologisk godkendte sprøjtemidler                                                 |
| 54 | Lugevogn                                                 | Traktordrevne eller elektriske platforme hvor lugepersonale på komfortabel vis kan fjerne ukrudt i rækkeafgrøder                                                                                         | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 55 | Mekanisk ukrudtsbekæmpelse i frugt- og bær-plantager     | Sideforskudt traktordrevet udstyr til mekanisk ukrudtsbekæmpelse i frugt og bær                                                                                                                          | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 56 | Insektnet og fiberdug                                    | Overdækning af afgrøder som værn mod insektangreb                                                                                                                                                        | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 57 | Ukrudtsdug                                               | Dækning af jordoverflade for bekæmpelse af ukrudt med fuldt biodegradabel dug                                                                                                                            | Øget økologisk produktion og dyrkningssikkerhed.                                                       |
| 58 | Tunneler til dyrkning af frugt, bær og grøntsager        | Helårstunneler og 3-sæsons tunneler til afskærmning mod sygdomme og skadedyr eventuelt assisteret af øget klimakontrol                                                                                   | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 59 | Tabletop-systemer og hængende render til dyrkning af bær | Specialfremstillede konstruktioner (tabletop systems og hanging gutters). Kan dog også være simple 'hjemmelavede' systemer                                                                               | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 60 | Løvopsamler                                              | Opsamling med stive børster eller sug                                                                                                                                                                    | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 61 | Sorteringsanlæg med NIR-teknologi                        | System baseret på refleksion gør det muligt at detektere indhold og indvendige defekter                                                                                                                  | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 62 | Varmtvandsbehandling til forebyggelse af lagerråd        | Dypning eller overbrusning af frugt, bær og grøntsager med varmt vand                                                                                                                                    | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticidesprøjtet konventionel produktion                   |
| 63 | Gødevandingsudstyr                                       | Ved dyrkning i væksthuse (tunnel, plasthus eller glashus) og på fri-land kan gødningscomputere eller de mere simple dosatroner anvendes til styring af gødningstilførslen. Herved vil det være muligt at | Øget produktivitet via større udbytte og forbedret produktkvalitet. Reduktion af naturressourceforbrug |

|    |                                                                                   |                                                                                                                                                             |                                                                                       |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                   | undgå overforsyning med næringsstoffer.                                                                                                                     |                                                                                       |
| 64 | Markiser til beskyttelse mod regn i frugt og bær                                  | Reduktion af luftfugtighed i plantemassen opnået ved overdækning med markiser bestående af gen-nemsigtigt plast eller presenning monteret på pæle med wirer | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 65 | Tørnings- og køleanlæg med varmegenindvinding                                     | Affugtning og varmepumpe                                                                                                                                    | Energireduktion på 80 % i tørringsfasen                                               |
| 66 | Klimastation og software til varsling af sygdomme og skadedyr i frugt- og bær-avl | Beslutningsstøttesystem baseret på lokale klimaregistreringer                                                                                               | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 67 | Mekanisk blomsterudtynding i frugttræer                                           | Sideforskudt traktordrebet udstyr til mekanisk udtynding af blomster i frugttræer                                                                           | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 68 | Høstmaskine til skånsom høst af bær                                               | Portalhøster med høstaggeregater der ikke skader buske og bær                                                                                               | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 69 | Bedsystem med faste kørespor                                                      | GPS-baseret autostyring og tilpasninger af maskiner til en fast sporbredder                                                                                 | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 70 | CA-lager til frugt og grøntsager                                                  | Styring af lagerluftens indhold af kuldioxid og ilt                                                                                                         | Øget økologisk produktion                                                             |
| 71 | CA-lagringskasser til frugt og grøntsager                                         | Styring af lagerluftens indhold af kuldioxid og ilt                                                                                                         | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 72 | Plante- og såmaskiner med GPS-styret sektionsskontrol for pelleret øko-gødning    | Udstyr hvor udmadning af gødning kan GPS-styres                                                                                                             | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 73 | Kompostvender til produktion af kompost                                           | Kompostvender drevet med kraftoverføring                                                                                                                    | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 74 | Drone                                                                             | Drone og egnet software til visualisering af områder med svær ukrudtsdækning                                                                                | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-prøjtet konventionel produktion |
| 75 | Autostyring af radrensersektioner på rad- og bedrenser med stor arbejdsbredde     | Bortlugning af afgrøder ved forager og i marker med kiler minimeres ved at udstyret automatisk                                                              | Øget økologisk produktion på bekostning af pesticides-                                |

|                                                     |                                                                      |                                                                                                                                                    |                                                                    |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
|                                                     |                                                                      | hæver og sænker sektioner på rad-/bedrenser.                                                                                                       | prøjet konventionel produktion                                     |
| 76                                                  | Udstyr til høst og spredning af grøngødning                          | Høst- og jordbearbejdningsteknologier som findeler og nedmulder mobil grøngødning                                                                  | Øget økologisk produktion på bekostning af konventionel produktion |
| 77                                                  | Udstyr for placering af øko-gødningsudtræk og pelleteret øko-gødning | Udstyr til placering af gødning monteres på såmaskinen og gødningsstrengen placeres i en konstant afstand på 5-7 cm fra frøene samtidig med såning | Øget økologisk produktion på bekostning af konventionel produktion |
| <b>Teknologier til miljø-klimavenlig produktion</b> |                                                                      |                                                                                                                                                    |                                                                    |
|                                                     | <i>Teknologi</i>                                                     | <i>Kort beskrivelse af teknologi</i>                                                                                                               | <i>Miljøeffekt</i>                                                 |
| 78                                                  | Udstyr til opsamling af halm                                         | Skånsom opsamling af brugt halm                                                                                                                    | Øget areal med miljø- og klimavenlig produktion                    |
| 79                                                  | Mikser til fremstilling af dyrkningssubstrat                         | Dyrkningssubstrat-mikser                                                                                                                           | Øget areal med miljø- og klimavenlig produktion                    |